

Fn § 118

Dnr FN 2020/113

Yttrande likvärdig skola Tomelilla

Familjenämndens beslut

Familjenämnden beslutar avge yttrande i enlighet med förvaltningens förslag till yttrande i ärendebeskrivningen

Ärendebeskrivning

I revisionsplanen för 2020 beslutades om en granskning avseende förutsättningar för likvärdig skola i Tomelilla kommun. Granskningen avgränsades till att gälla grundskolan. För granskningens genomförande anlätades revisionsfirman KPMG. Revisionens genomfördes genom dokumentstudier och intervjuer med utvalda grupper vilka var, familjenämndens presidium, utvalda rektorer inom grundskolan, skolchef, personal från elevhälsan samt personal från samtliga skolor (i huvudsak lärare). Grupperna intervjuades var för sig. Granskningsrapporten sändes för faktagranskning till skolchefen, därefter har den fastställts av revisionen.

Inledningsvis konstaterar revisionen att skolenheterna huvudsakligen har förutsättning att erbjuda likvärdig utbildning men lämnade revisionspåpekande om områdena nedan;

- Kostnadsredovisning
- Systematiskt kvalitetsarbete
- Uppföljning av särskilt stöd – och då särskilt elever med omfattande behov av särskilt stöd
- Kompetensförsörjning

Då granskningen omfattar familjenämndens styrning/kontroll gällande likvärdigheten i skolväsendet (grundskolan) så ska granskningskritiken/identifierade områden för utveckling kopplas till familjenämndens arbete, styrning och uppföljning.

Granskningen som genomförts gällande likvärdigheten i Tomelilla kommuns grundskola kan delas upp i 4 huvuddelar; resursfördelning, elevhälsa/särskilt stöd, systematiska kvalitetsarbetet (där kompetensförsörjning kan vara en del) samt modersmål/studiehandledning och svenska som andra språk (SvA)

Justeraandes sign			
-------------------	--	--	--

§ 118 forts.

Förslag till yttrande

Text markerat med *kursiv stil* svarar mot de påpekande som revisionen fastställt. Revisionspåpekandet kommer inom parenteser () i fet stil direkt före den *kursiva texten*.

Resursfördelning

Familjenämnden har under läsåret 2019/2020 beslutat om en uppföljning och utredning kring socioekonomisk omfördelning. Nämndens beställning av den socioekonomiska utredningen har en direkt koppling till likvärdig grundskola och ligger till grund för att öka enheternas möjlighet att arbeta kompensatoriskt, dvs utjämna olika uppväxtvillkor. Den socioekonomiska omfördelning som genomförs av familjenämnden svarar väl mot det lagkrav som följer av 2 kap 8 b § skollagen, dvs att resurser fördelas med hänsyn till barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Bakomliggande faktorer för nämndens omfördelning följer av faktorer kopplade till föräldrars utbildningsnivå och migration. Faktorer som har en stark koppling till skolresultat. Familjenämnden ska samtidigt, i sin resursfördelning, skapa möjligheter för hög måluppfyllelse hos sina mindre skolenheter i kommunen, dvs det ska finnas tillräckligt med resurser även efter en socioekonomisk omfördelning.

(-Revisionspåpekande gällande kostnadsredovisningen)

Revisionen har kommit med påpekande avseende redovisningen per kostnadsslag. Det kan konstateras att vi har ett bekymmersamt läge från och med höstterminen 2020 med begränsad möjlighet att läsa ut statistik från nationella data som inrapporterats av kommuner och huvudmän. Detta är en följd av statistikmyndigheternas förändrade praxis. I den senast tillgängliga statistiken avseende kostnader (hösten 2018) kan vi se två kostnadsposter som avviker för Tomelillas del, kostnad för elevhälsa respektive övriga kostnader. Elevhälsokostnaden 2018 är betydligt lägre än tidigare år och kostnaden, övriga kostnader, betydligt högre. Sett till elevhälsans bemanning/organisation avspeglar inte kostnadsredovisningen de faktiska kostnaderna 2018, högst sannolikt har detta med den organisatoriska övergång som skedde under 2018 för elevhälsan. Elevhälsan kom att inordnas under Barn-och utbildning 2018 i stället för som tidigare, under Individ-och familj. Kostnadsfördelningen har sannolikt skett med eftersläpning och skapat missvisande redovisning. Sannolikt kom delar av elevhälsans kostnader att redovisas under övriga kostnader, vilka var betydligt högre under 2018 än vad fallet varit tidigare. Tomelillas redovisade kostnader kan till synes vara varierande över åren, vilket i de allra flesta fall stämmer väl överens med nedlagda kostnader (undantaget elevhälsan 2018). Så som varande en liten kommun så skapar satsningar tydliga genomslag enstaka år, kostnader

för lärverktyg är ett tydligt exempel. I takt med införskaffande av datorer/i-pads med rullande införande ser vi "tre-åriga toppar", vilket återspeglar större inköp vart tredje år.
§ 118 forts.

Vi arbetar kontinuerligt för att redovisningen ska bli rätt så att rätt jämförelsematerial finns. För familjenämndens räkning innebär dock nämndens beslut om barn-och elevresurs (skolpeng med underliggande material) ett minst lika viktigt beslutsunderlag som redovisade kostnader.

Elevhälsa och särskilt stöd

Elevhälsan i Tomelilla kommun är centralt organiserad vilket är vanligt för en kommun av Tomelillas storlek. En centralt organiserad elevhälsa är en garant för likvärdig tillgång till elevhälsa. Skolenheterna var för sig skulle i en kommun med Tomelillas skolstruktur inte kunna upprätthålla tillräckligt underlag för att ha förutsättningar att driva ett fullödigt elevhälsoarbete. Elevhälsan i Tomelilla är personellt mer omfattande i en jämförelse med kringliggande kommuner och har hög kompetens. Elevhälsans personal och de olika professionerna har sin huvudsakliga arbetsplats ute på skolenheterna och är organiserad i elevhälsoteam på varje skola. Utöver specifik elevhälsopersonal så finns det även specialpedagoger inom elevhälsan som arbetar med olika uppdrag och inriktningar som ett led i att öka måluppfyllelsen för alla våra elever och då särskilt för elever i omfattande behov av särskilt stöd. Elevhälsan har under 2020 som ett led i familjenämndens beslut om intern kontroll särskilt följt upp beslut kring tilläggsbelopp (fristående skolor) /tilläggsresurs (kommunala skolor). Rapporten om och i vilken omfattning beslut fattats kring tilläggsbelopp/tilläggsresurs har varit uppe för beslut i familjenämnden i september, vilket gör att detta arbete och denna rapport inte ingått i föreliggande revision.

(- Revisionspåpekandet gällande uppföljning av stödinsatser och då särskilt elever med ett omfattande stödbehov)

Vår bedömning att uppföljningen av tilläggsbelopp, vilken ingår i familjenämndens interna kontroll, med de planerade förbättringar/fördjupningar denna ska genomgå inför 2021 kommer att möta de påpekande som framkommit avseende uppföljningen av elever med omfattande stödbehov.

Systematiskt kvalitetsarbete

Under läsåret 2019/2020 har det skett ett omtag av familjenämndens systematiska kvalitetsarbete. Tomelilla kommuns förändrade styrningssystem/styrningsfilosofi mot tillitsbaserad styrning med införande av nytt systemstöd, Hypergene, har även innefattat förändrad kvalitetsuppföljning. Den nya modellen används fullt ut från och med hösten

--	--	--	--

2020 och modellen som sådan fanns inte med i det underlag som tillsändes revisionen.

§ 118 forts.

(- Revisionspåpekande gällande systematiskt kvalitetsarbete)

I korthet innebär det reviderade systematiska kvalitetsarbetet;

Att var skolenhet genomför fyra kvalitetsdialoger under året tillsammans med förvaltningen. Nedan är fastställda teman för dialogerna, vilka följer av nationella mål, riktlinjer och rutiner;

Normer och värden

Kunskap, utveckling och lärande

Ansvar och inflytande

Samverkan mellan förskola/ skola och hem

Övergång och samverkan

Skolan, omvärlden och utbildningsval

Betyg och bedömning

Rektors ansvar

I dialogen dokumenteras iakttagelser och analys. Samtliga teman i kvalitetsdialogen återrapporteras till familjenämnden fyra gånger per år. Utöver kvalitetsdialogerna träffas samtliga enheter ett par gånger per år för utökad kvalitetsdialog och resultatanalys. Underlaget från kvalitetsdialogerna, resultat och resultatanalys, personalnyckeltal (behörighet exempelvis) mm, utgör i sin tur den nulägeskarta som familjenämnden tar del av varje höst. Nulägeskartan är i sin tur underlag för en nulägesanalys vilken utgör grund för nämndens målarbete och är ett underlag för prioriterade satsningar. I november 2020 (framskjutet till februarinämnden p.g.a. Corona) kommer familjenämnden för första gången att arbeta i enlighet med ovan, då nulägeskartan, vilken varit uppe i oktoberinämnden 2020, kommer att användas i den beslutade dialogen mellan samtliga skolledare och familjenämnden som äger rum då. Dialogen och nulägesanalysen som äger rum är en viktig beståndsdel i det systematiska kvalitetsarbetet för familjenämnden, förvaltningen och de enskilda skolorna/förskolorna.

(- Revisionspåpekandet avseende nämndens kunskap om kompetensförsörjning)

Kompetensförsörjningen är en kritisk faktor för alla huvudmän i alla regioner/ kommuner och hos fristående huvudmän, Tomelilla är inget undantag.

Tomelilla kommun är organiserad i en gemensam förvaltning och kommunstyrelsen är anställande nämnd. Facknämnderna har därigenom inte ansvar som anställande nämnd eller är arbetsgivarrepresentanter. Ett brett utvecklingsarbete och omtag har pågått sedan 2018 gällande Tomelilla som attraktiv arbetsgivare. Ny medarbetarpolicy/ ledarpolicy är

Justerandes sign

--	--	--	--

framtagen och implementeras. Nya och förbättrade arbets sätt är införda för att tillse att Tomelilla kommun kan rekrytera samt behålla skickliga medarbetare. En rekryterings- § 118 forts.

och bemanningsenhet har skapats, vilken ska arbeta med såväl kortsiktig införskaffning av vikarier som strategiskt arbete med kompetensförsörjning. Trots att familjenämnden inte har det formella ansvaret som rekryterande nämnd kommer personalnyckeltal att lyftas i nämndens ovan beskrivna kvalitetsarbete. I verksamhetsdialogerna som sker regelbundet över året ingår alltid, utöver de nationella målen, en avstämning av personalläge och ekonomi.

Modersmål, studiehandledning och svenska som andra språk

Revisionen bedömer att organisering, tillgång och arbete med modersmål samt studiehandledning fungerar väl. Revisionen lyfter inte i sin sammanfattade bedömning och rekommendationer några aspekter gällande modersmål, studiehandledning och svenska som andra språk. I den löpande delen av rapporten, kapitel 3.2.3 "Svenska som andraspråk" samt kapitel 3.2.4 "Bedömning" framförs frågetecken kring undervisningen i svenska som andraspråk och då främst avseende undervisningen på låg- och mellanstadium. Familjenämnden kommer att fördjupa undersöka hur svenska som andraspråksundervisningen är organiserad på låg-/mellanstadiet.

Familjenämndens utbildningsutskotts förslag till familjenämnden

Familjenämnden beslutar avge yttrande i enlighet med förvaltningens förslag till yttrande i ärendebeskrivningen.

Beslutsunderlag

Fnuu § 40/2020, handlingsid: Fn 2020.3941

Revisorerna § 47/2020, handlingsid: Fn 2020.3479.

GR - likvärdig skola Tomelilla, faktagranskad, handlingsid: Fn 2020.3478.

Missiv likvärdig skola Tomelilla, handlingsid: Fn 2020.3477.

Tidigare behandling

Fnuu § 40/2020

Beslutet skickas till:

Revisionen